

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

Beskrivning:

Yered No3 Backen, Anders Larssonsgård (1645)

Sid 355 i Krogseredsboken.

Backens gårdstomt. 1858 års karta (Akt 48-No275). Denna plats finns med i Hembygdsföreningens gamla lista och var tänkt att skyltas.

2022: Grund från bostadshus med tydlig grop efter källare under huset. Röse efter skorstensmur i norr. Misstänkta grunder från uthus söder om bostadshuset, vilket stämmer med skifteskartan. Själva tomten ingärdad av kraftig stenmur. Många stenmurar och odlingsrösen runt om tomten. Området beväxt av 40-årig granskog.

Utdrag ur Hallands landsbeskrivning 1729.

Yered No3 Andersgård. Brukas af Fierdingsman Swen Torbiörsson.

Stugan med Herberge bristfälligt till taak. Uthusen 1½ länga finns bristfälligt till taak. Ingen Trä eller humblegård, kålhage omgiärd med sneegård, hemmanets giärdsgårdar består af snegård som frambdeles kan med steen anläggias.

Ingen beteshage. Betesmarcken samfälad med Cronohemn Mycklelt i Askome Sn och frälssehemn Yered, hwarpå finns bookeskog samfällt med Frälse hemmanet Yered. Skiäldnader emillan Mycklilt och Yered skogar begynnas i Blekes kiärr, dherifrån åth Fyllekles giärdesgård, sedan åth norra kanten på Hwishältet och slutas åth Bäckasteen, betet af liung och måssar blandt steen Moragie och berg. Äger lätt att byggia En Sqwalte qwarn med Frälse hemmanet Stora Yered uti en bäck, wid namn Öhrassiö bäck, landgång att fiska uti Oxssiö och Öhrassiö.

Åckeren består af gruus öhr, kan intet förbättras med fyllning eller dijkning, gifwer wid god åhrs wäxt 2dra kornet. Ängen bewuxen med några få biörke buskar, mager och skrin gräswall af liung blant steen, kan hielpas med röddning, men intet med dijkning. Åckeren swagare än ängen.

Af åhrl Rânttan har warit anslagit förra Cawallerie och Båtsmans Indehlingen 6 Dlr 4:/:

Kyrckian in loco 2 Lisp Smör 3.16

(Totalt) 9 Dlr 20.

Åboen fattig tagit af Kyrckio Inspectoren in Ao 1714 hemull Zedell, men blefwen förskondt för städsmåhl efter hemmanet wid dess antagande legat 20 åhr öde.

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

1669 -77 bodde Bengt Mårtensson här. Han anges vara änkring de sista åren.

Från 1677 anges gården vara öde.

Nästa som bodde här var Sven Andersson med hustrun Börta. De kom hit 1686. Sven anges vara utfattig i slutet av 1680-talet. Han avled 1689 och änkan Börta lämnade gården som tiggerska omkring 1691.

1691 kom soldaten Ambjörn Torsson hit från Tångabo. Han flyttade 1696.

Gården lämnades nu åter öde ett antal år.

Sven fick sonen:

- Sven f 25/1 1703 i Yered Stora

Det verkar som att familjen bodde här, även om ingen skattade för gården.

Först 1708 lyckades Kyrkan hitta en ny åbo som var villig att ta sig an bruket. Det var Gudmund Håkansson f 1683 från Greppered och han upptog bruket på frihet (han slapp skatt de första åren). Gudmund Håkansson var ogift och flyttade åter till sitt hem i Greppered 1713.

1714 kom Sven Torbjörnsson f 1686 i Skårås hit. I Landsbeskrivningen anges att gården då legat öde i 20 år, vilket innebär att Kyrkan inte fått in någon skatt under den perioden. Han gifte sig i Älvsered 30/5 1714 med Börta Larsdotter f 1673 från Brokared Assmundsgård i Älvsered. Deras barn:

- Torbjörn f 2/7 1716, (inget namn finns i födelseboken men anges heta Torbjörn i faderns bouppteckning), först åbo här, g 1/4 1750 med änkan Anna Nilsson i Yttre Århult, bosatta där
- Gunilla f 19/1 1718, og, d 21/4 1774 av hetsig feber i Yered No1 Yttre

Sven Torbjörnsson var fjärdingsman från c:a 1727. Familjen flyttade till Yered No1 Yttre 1733 och bytte gård med nästa familj.

Från Yered No1 Yttre kom således 1733 Anders Bengtsson f 20/5 1703 i Årnakulla med hustrun Karin Jonsdotter f 23/3 1702 i Yngered i Askome. Barn:

- Bengt f 26/9 1731 i Yered No1 Yttre, v. Jeppes h i Björsered i Vessige, till Sjönevad i Vessige 1749

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

Anders avled 29/1 1738. Hans bouppteckning från den 22/4 1738 finns bevarad. I den framgår att Karin hade brodern Mårten? Jonsson i Yngered och svågern Per Svensson på Låkastorp. Å barnens sida Sven Bengtsson på Ulabergs hus och Per Arvidsson i Årnakulla.

Anders mor, änkan Agnes Erlandsdotter f 1677 i Långhult No3 Yttre avled här 6/1 1737.

Karin gifte om sig 11/3 1739 med Hans Eskilsson f 30/11 1718 i Yered No1. Familjen flyttade till Yered No1 1744.

Gamla pigan Ingrid Hansdotter f 1667 avled här 9/1 1743.

Den 22/11 1744 kom näste åbo hit från Sandvik. Det var Jonas Erlandsson f 4/1 1722 i Rosendal i Sandvik. Han var ogift och skötte bruket med hjälp av sina syskon.

Hit flyttade även Jonas föräldrar och syskon: Erland Jönsson f 1685 med hustrun Britta Jönsson, vigda i Sandvik 14/1 1722. Barn:

- Susanna f 10/6 1725 i Rosendal i Sandvik, till Tenlingabo i Askome 1745
- Jöns f 4/1 1728 i Rosendal i Sandvik
- Ingrid f 9/4 1732 i Rosendal i Sandvik
- Samuel f 10/4 1735 i Rosendal i Sandvik
- Zackarias f 30/3 1739 på Rosendals torp i Sandvik
- Britta f 31/10 1743 på Rosendals torp i Sandvik

Erland Jönsson avled 3/3 1745 av den frätande kräftan. Hans bouppteckning från den 27/2 1748 finns bevarad. Förmyndare till barnen var: Måns Arvidsson i Stixered, Sven Persson i Hukagård i Burseryd, Peter Månsson i Bäck i Håcksvik (kom från Spabo i Burseryd vid vigseln), Daniel Jonasson i Breppered? i Xagered socken, Corpralen Peter Bauh i xallria i Hestra (Södra Hestra?), Gudmund Jonsson i Xackelsbo i Burseryd.

Jonas flyttade till Slöinge No1 i Slöinge 1747, troligen flyttade resten av familjen med honom. Jonas gifte sig i Slöinge 28/9 1755 med änkan Pernilla Arvidsdotter från Hunnakull.

Nästa åbo tillträdde 19/10 1747. Det var Torbjörn Svensson f 2/7 1716 här på gården, han kom från Yered No1 Yttre. Här bodde även hans fästmö Anna från Slätthult No1 Stora och hennes mor Britta från Småland.

Torbjörn flyttade redan året därpå till Århult Yttre, där han senare gifte sig, dock inte med fästmön.

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjårding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

Den 8/3 1748 tillträdde nästa familj. Det var Bengt Andersson f 9/3 1717 i Slätthult No1 Stora med hustrun Ingerd Gudmundsdotter f 1713 i Vismared i Gällared. Familjen kom från Hulegård. Hustruns dotter från sitt äktenskap med Anders Persson i Hulegård:

- Börta f 17/3 1737 i Hulegård, v. Änkan Anna Gudmundsdotter i Backagård i Gunnarp, till Hult i Gällared, g 28/12 1756 med änklungen Per Nilsson i Rya, bosatta där

Gemensamma barn:

- Anders f 17/9 1742 i Hulegård, d 19/1 1825 i Årnakulla, v. Håkan Andersson i Hult i Gällared; Arvid Gudmundssons h i Vismared Britta Jönsdotter
- Anna f 8/11 1745 i Hulegård, död i Rya 5/3 1824; v. Håkan Anderssons h i Hult i Gällared Britta Persdotter
- Sven f 9/12 1748 här d 28/12 1755 av borttagna xx
- Christian f 21/3 1752, sockenskomakare, g 14/12 1782 med Bengta Persdotter från Stixered No1 Övre, bosatta där död som åbo i Övra Stixered 10/11 1817, v. Håkan Anderssons h i Hult i Gällared Britta Persdotter

Familjen flyttade till Rya 1763.

Nästa familj kom från Hukered i Vessige 1763. Det var Nils Erlandsson 12/12 1724 i Bäck i Gryteryd med hustrun Lisbet Månsdotter f 10/2 1722 i Tunnerbohult Mellangård i Södra Hestra, vigda i Gryteryd 21/5 1749. Barn:

- Kerstin f 1/4 1750 i Bäck i Gryteryd, g 4/6 1780 med Erik Svensson från Gölghult i Gryteryd, bosatta här
- Britta f 22/4 1753 i Bäck i Gryteryd, g 28/5 1778 med Peter Svensson från Yered No1 Mellan, bosatta där
- Erland f 9/9 1756 i Bäck i Gryteryd, d 29/10 1778, drunknade under isen i Gärdessjön mellan Yered och Hulegård
- Magnus f 1761 i Vessige? d 19/12 1775 av magsot

Nils Erlandsson avled 15/1 1797 av bröstfeber. Elisabet Månsdotter avled 28/5 1799 av lungсот.

Från Hornaberg i Gryteryd inflyttade hustrun Lisbets mor, änkan Britta Nilsson f 1696. Hon avled här 14/4 1780 av ålderdomssvaghet.

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

Dottern Kerstin Nilsson och hennes man Erik Svensson 30/8 1750 i Gölghult i Gryteryd blev nästa brukare. Barn:

- Magdalena f 1/4 1781, utflyttad i HFL 1801, v. Nils Bengtssons h i Hukered i Vessige Gunild Månsdotter, g i Halmstad 20/10 1811 med skomakaren Sven Larsson, bosatta här
- Sven f 8/9 1787
- Elin f 19/4 1795, g 9/4 1815 med Erland Persson från Greppered, bosatta här Erik avled 24/10 1813 av rödsot. Kerstin avled 18/4 1822 av ålderdomsbräcklighet (ålder och plats stämmer men i dödboken heter hon Svensdotter. Kanske har prästen skrivit fel).

Gården övertogs av dottern Magdalena Eriksson och hennes man Sven Larsson f 7/1 1772. Barn:

- Pernilla f 6/7 1813 i Halmstad?
- Erik f 27/11 1815 i stugan under Yered No3 Backen, d före 1820

Familjen flyttade till en stuga under gården 1815 och sedan vidare till Kärralyckan under Rya c:a 1817.

Nu blev det istället Magdalenas syster Elin Eriksson ovan och hennes man Erland Persson f 11/11 1790 i Greppered som tog över gårdsbruket. Barn:

- Pernilla f 31/5 1818
- Eva Brita f 14/6 1821 d 2/1 1849
- Kristian f 1/12 1824 d 1/12 1824
- Karl f 12/12 1827 d 9/3 1828
- Johanna Kristina f 10/1 1831, g x/x 1858 med Alexander Bertilsson från Torbjörnhult, bosatta där, från 1867 här
- Sofia f 18/2 1834

Erland avled 27/4 1867 och hustrun Elin avled 5/9 1871.

Gårdsbruket övertogs av dottern Johanna Kristina Erlandsdotter och hennes man Peter Magnus Alexander Bertilsson f 23/1 1834 på Bratthuset under Torbjörnhult. De flyttade hit 31/9 1867. Paret flyttade redan 1868 till Svedjehuset under Givhult.

Yered No 3 Backen, Anders Larssons gård	Krogsered	Greppereds fjårding
Fmis:	Koordinater:Y1321856 X6329323 WGS84 57,055734 12,868985	No 113

Från Abild kom 1868 Sven Johan Bengtsson f 23/1 1843 i Eften i Abild och hustrun Christina Svensdotter f 21/2 1841 i Hönhult i Drängsered. Barn:

- Severin Alfred f 22/8 1863 i Hönhult i Drängsered
- Johan Bernhard f 16/2 1868 i Örsås i Abild
- Karl August f 6/9 1870 här

Familjen reste till USA 1875.

Från Björkebacken under Årnakulla kom 1872 Carl Johan Gabrielsson f 4/12 1825 i Älvshult i Älvsered och hustrun Anna Johanna Andersdotter f 21/4 1827 i Århult No2 Övre. Barn:

- Anders Johan f 13/2 1852 i Årnakulla, till Stockholm 1880
- Johanna Beata f 10/10 1854 i Århult Övre, se nedan
- August f 7/9 1857 på Stenvad under Årnakulla, d 22/12 1895 på Dansebacken under Århult

Familjen flyttade till Kållen under Århult 1878.

Dottern Johanna Beatas UÅ son:

- Severin f 13/8 1877 d 29/9 1877

Johanna Beata bodde senare som "sambo" på Barshults hus.

1/6 mtl ägdes av Johannes Svensson i Dals arvingar.

Dräng här var Johan Henning Andersson f 11/1 1849 i Efra, g 15/9 1876 med Augusta Johansdotter f 21/4 1853 i Heastugan i Abild. Barn:

- Johan Alfred f 14/2 1877 i Baskered i Drängsered
- Karl Albin f 19/2 1879 i Holm

Familjen kom från Holm 1879 och flyttade till Årstad 1880.

Denna familj var troligen de sista som var bosatta här.

1912 var det gjort någon form av ägodelning. Sven Johansson i Dals arvingar (senare Svengren och Alverud i Älvshög) är antecknade på 1/12 mtl och kronan på 1/12 mtl.